

वेळ: ३ तास

[गुण:100]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र. १	मानवी भाषेच्या व्याख्या देऊन मानवाचे भाषेतर संप्रेषण स्पष्ट करा.
किंवा
मानवी भाषेचे स्वरूप सांगून, भाषेची चिन्हात्मकता, यादृच्छिकता, आणि अदलाबदल ही भाषेची लक्षणे सांगा.	२०
प्र. २	भाषा, समाज आणि संस्कृती यांचे परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
किंवा
सपीर आणि वॉर्फ यांचा भाषिक सापेक्षतावादाचा सिद्धांत सांगा.	२०
प्र. ३	प्रमाण भाषा आणि बोली भाषा यांच्यातील साम्ये भेदाची सविस्तर चर्चा करा.
किंवा
भाषा नियोजन व भाषा विकासाचा आढावा घ्या.	२०
प्र. ४	खालील टिपा लिहा.
१) सर्जनशिलता	३०

कोणत्याही तीन

- २) भाषेची कार्य
- ३) बोली अभ्यासाची गरज
- ४) भाषिक ध्रुवी करणाचे धोके

प्र.५

खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

कोणतेही पाच

१०

१. प्रथम मानवी भाषा कोणी निर्माण केली?
२. भाषेतील संकेतबद्धता म्हणजे काय?
३. भाषेत्तर संप्रेषण म्हणजे काय?
४. मानवी भाषेला अधिक कोणता घटक समृद्ध बनवतो.
५. 'कल्पना आणि भावना, इच्छा सांगण्याचे स्वतःच्या इच्छेवर अवलंबून असणारे मानवी साधन म्हणजे भाषा होय' ही व्याख्या कोणी केली?
६. सापेक्षतावादाचा सिद्धांत कोणी मांडला?
७. जागतिकीकरणाच्या प्रक्रियेतील कोणत्या दोन भाषिक प्रेरणा कार्य करतात ?
८. भाषिक ध्रुवीकरण म्हणजे काय?
९. वऱ्हाडी बोलीत 'डोळा' हा शब्द कसा उच्चार करता?